

بخشنامه نحوه اجرای ماده ۷ دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

این بخشنامه در راستای اجرای ماده ۷ دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به منظور تعیین نحوه سنجش توانایی مشتریان توسط اعضا از نظر دانش، مهارت و صلاحیت قانونی لازم جهت تأیید صلاحیت حرفه‌ای آنان برای استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار در ۷ ماده و ۱ تبصره تدوین گردیده است.

ماده ۱: اصطلاحات و واژه‌هایی که در دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این بخشنامه به کار رفته‌اند. واژه‌های دیگر دارای معانی زیر می‌باشند:

داوطلب: منظور شخص حقیقی یا نماینده شخص حقوقی متقاضی خدمات دسترسی برخط بازار می‌باشد که دارای حداقل ۱۸ سال تمام و مدرک تحصیلی دیپلم متوسطه بوده و به تشخیص عضو تجربه لازم را برای انجام معاملات دارا باشد.

صلاحیت حرفه‌ای: شرایطی است که داوطلب پس از احراز آن طبق مفاد این بخشنامه می‌تواند از خدمات دسترسی برخط بازار استفاده نماید.

ماده ۲: مدیریت معاملات برخط عضو، مسئول بررسی و تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار می‌باشد. ایفای مسئولیت مزبور توسط مدیریت معاملات برخط، رافع مسئولیت عضو در خصوص تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب نخواهد بود.

ماده ۳: مدیریت معاملات برخط عضو موظف است درخواست کتبی یا الکترونیکی داوطلب را دریافت نموده و به دلیل مخاطرات ویژه معاملات برخط، از شناسایی کامل مشتری موضوع بخشنامه شماره ۱۱۰۱۰۰۲۱ ابلاغ شده طی نامه شماره ۱۲۱/۸۵۶۷۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۷/۲۰ مدیریت نظارت بر کارگزاران اطمینان حاصل نماید و در صورت ممنوع‌المعامله نبودن وی، زمان مصاحبه را به وی اطلاع دهد. در صورت احراز ممنوع‌المعامله بودن داوطلب، تقاضای وی رد و موضوع به وی اطلاع داده خواهد شد. فاصله زمانی دریافت مدارک تا انجام مصاحبه، علی‌الاصول نباید بیش از ۱۰ روز کاری باشد.

ماده ۴: ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای داوطلب توسط مدیریت معاملات برخط و از طریق مصاحبه شفاهی و یا آزمون کتبی صورت می‌پذیرد. فرآیند مصاحبه باید مستند گردیده و توسط عضو نگهداری شود. ارزیابی هریک از مشتریان طبق این فرآیند باید در مستندات عضو نگهداری شود و حسب درخواست سازمان ارائه گردد.

تبصره: روش ارزیابی موضوع این ماده، توسط هیأت مدیره عضو تصویب می‌شود.

ماده ۵: عضو قبل از ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای داوطلب، باید حداقل منابع آموزشی زیر را به داوطلب ارائه کرده و در صورت لزوم، مهارت‌های لازم را به وی آموزش دهد:

راهنمای کاربری نرم‌افزار معاملات برخط عضو؛

دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران و بخشنامه‌های مرتبط با آن؛

آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های نحوه انجام معاملات در بورس و فرابورس؛
راهنمای نحوه سرمایه‌گذاری در بورس.

ماده ۶: در صورتی که داوطلب امتیازات لازم را در خصوص ارزیابی موضوع ماده ۴ اخذ نموده و منع معاملاتی اعلام شده توسط سازمان یا سایر مراجع ذیصلاح نداشته باشد، مدیریت معاملات برخط حداکثر ظرف مدت

۳ روز کاری پس از تکمیل مدارک لازم شامل فرم تعهدنامه پیوست و تنظیم قرارداد، امکان استفاده از خدمات دسترسی برخط را در اختیار وی قرار می‌دهد.

تبصره: در صورتی که داوطلب سابقه نقض مقررات یا عدم ایفای تعهدات نزد اعضا یا سازمان را داشته باشد، عضو می‌تواند علی‌رغم احراز تمامی شرایط فوق، خدمات استفاده از دسترسی برخط بازار را به داوطلب ارایه ننموده یا ارایه آن را منوط به ایفای تعهدات قبلی وی نماید.

ماده ۷: در صورت رد صلاحیت حرفه‌ای داوطلب، عضو باید مراتب را حداکثر ظرف سه روز کاری پس از انجام مصاحبه به صورت کتبی یا الکترونیکی به وی اطلاع دهد. بررسی دوباره احراز شرایط داوطلب جهت استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار مستلزم ارایه درخواست مجدد وی می‌باشد.

پیوست

تعهدنامه زیر در راستای اجرای ماده ۷ دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در خصوص سنجش توانایی و احراز شرایط مشتری استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار توسط عضو تهیه شده و بایستی به عنوان یکی از مدارک لازم توسط مشتری امضاء و به عضو تحویل گردد.

محدودیت‌های موضوع ماده ۱۰ "دستورالعمل اجرایی معاملات بر خط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران"

محدودیت در نوع سفارشات:

سفارشات مجاز برای مشتریان بر خط، از لحاظ قیمتی سفارش **Limit** از لحاظ زمانی بدون محدودیت (شامل **Day، Date** و **Open, ...**) می‌باشد.

محدودیت در حجم سفارش:

در حال حاضر محدودیتی جهت حجم سفارش علاوه بر محدودیت های عادی هسته معاملات وجود ندارد.

محدودیت در زمان معاملات:

الف- ساعت ورود سفارش از ۸:۳۰ لغایت ۱۲:۰۰ می‌باشد.

ب- مشتریان معاملات بر خط در زمان حراج نمادهای بازگشایی شده امکان ورود سفارش ندارند.

ج- مشتریان معاملات بر خط در ۱۰ دقیقه پایانی دوره پیش گشایش (۸:۵۰ الی ۹:۰۰) امکان حذف سفارشات را ندارند.

د- مشتریان معاملات بر خط در ۵ دقیقه پایانی معاملات (۱۱:۵۵ الی ۱۲:۰۰) امکان ورود سفارشات Day را ندارند.

محدودیت در عرضه‌های خاص:

الف - در روزهای عرضه اولیه

اگر بورس اعلام نماید که مشتریان برخط حق معامله ندارند، باید بر روی نماد عرضه اولیه مسدود گردند. اگر بورس سهمیه‌ای در این خصوص اعلام کند، حداکثر حجم خرید مشتری بر روی نماد عرضه اولیه متناسب با اعلام بورس محدود گردد. در عرضه اولیه امکان تغییر قیمت سفارش خرید نسبت به بهترین مظنه برای مشتریان بر خط وجود ندارد. ب - مشتریان برخط حق رقابت و انجام معامله عمده را ندارند.

محدودیت‌های قیمتی سفارش:

الف - درصد تفاوت مجاز قیمت سفارش با دامنه مظنه بازار:

قیمت سفارش خرید حداکثر یک درصد بیشتر از بهترین مظنه خرید بازار
قیمت سفارش فروش حداکثر یک درصد کمتر از بهترین مظنه فروش بازار
در صورتی که سفارش خرید یا فروش در محدوده نوسان قیمت روزانه، در زمان ورود سفارش مشتری وجود نداشته باشد، محدودیت مذکور اعمال نمی شود.
ب - درصد تفاوت مجاز قیمت سفارش با آخرین قیمت معامله:

در صورتی که حجم سفارش وارده کوچکتر یا مساوی ۱۰۰۰ سهم یا حق تقدم خرید سهم باشد، تفاوت قیمت سفارش خرید یا فروش با آخرین قیمت معامله حداکثر یک درصد می تواند باشد. این محدودیت بین ساعت ۹:۰۰ الی ۱۲:۰۰ اعمال می گردد.

در صورتی که معامله ای در روز جاری انجام نشده باشد، مبنای قیمت آخرین معامله، قیمت پایانی روز قبل است.